

Gäller för: Sjukhusgemensam, NU-sjukvården
Innehållsansvar: Sara Asplund, (sarza1), Sjukhusfysiker
Godkänd av: Anders Kullbratt, (andku), Sjukhusdirektör bitr

Giltig från: 2024-11-19

Giltig till: 2026-11-19

Kategoriindelning av arbetsställen där joniserande strålning används

Syfte

Att tillräckligt begränsa tillträde till lokaler där joniserande strålning används.

Förändringar sedan föregående version

Inga förändringar.

Bakgrund

Kategoriindelning av arbetsställen ska göras enligt SSMFS 2018:1 om arbetstagarna kan få årliga stråldoser över 1 mSv (milliSievert) i effektiv dos, 15 mSv till ögats lins, eller 50 mSv till extremitet eller hud. Arbetsställen ska inordnas i kontrollerat eller skyddat område beroende på den årliga stråldos som arbetstagaren kan erhålla eller om radioaktiv kontaminering av betydelse kan spridas till omgivande utrymmen.

Kategoriindelning och instruktioner

Kategoriindelning ska ske vid uppförande av nya lokaler där verksamhet med joniserande strålning kommer att bedrivas. Vid förändring av verksamhet ska omprövning av kategoriindelning göras. För varje sådan lokal ska det finnas skriftliga rutiner för de arbetsmoment som innebär att personal och/eller patient exponeras för joniserande strålning. Området ska vara märkt med varselskylt för joniserande strålning av vilken det framgår om det är skyddat eller kontrollerat område och vilken slags verksamhet med joniserande strålning som bedrivs där.

Följande kategoriindelning av lokaler och regler gäller:

Kontrollerat område

- Lokal/rum där arbetstagare kan få årliga stråldoser över 6 mSv (millisievert) i effektiv dos.
- Lokal/rum där risk för radioaktiv kontamination av betydelse från stråskyddssynpunkt kan spridas till omgivande lokaler.
- Rum där arbete bedrivs med öppna strålkällor med mer än:
 - 100 MBq per arbetsmoment av gammastrålande nuklider.
 - 10 MBq per arbetsmoment av betastrålande nuklider, >300 keV.
 - 100 MBq per arbetsmoment av betastrålande nuklider, 100–300 keV.
- Förvaringsrum för strålkällor.

Ett kontrollerat område ska vara avgränsat och tillträde begränsat till behöriga personer med erforderlig utbildning. Besökare måste ha fyllt 18 år, eller vara studerande på minst gymnasienivå, ska bära direktvisande dosimeter och får tillträde till området endast i sällskap av en behörig person.

Skyddat område

- Lokal/rum där arbetstagare kan få årliga stråldoser över 1 mSv i effektiv dos, 15 mSv till ögats lins, eller 50 mSv till extremitet eller hud.
- Rum som har fast installerad röntgenutrustning.
- Salar på operationsavdelning när röntgenutrustning används.
- Rum där man hanterar öppna strålkällor och som inte är kontrollerat område.

Ansvar

Den praktiska kategoriindelningen av lokaler görs av strålsäkerhetsexpert i samråd med respektive verksamhetschef.

Dokumentation

Den chef vars verksamhet utnyttjar lokalerna ska se till att en lista över lokaler, där det framgår vilken kategori lokalen tillhör, upprättas. Listan ska hållas aktuell och redovisas vid egeninspektioner.

Information om handlingen

Handlingstyp: Rutin

Gäller för: Sjukhusgemensam, NU-sjukvården

Innehållsansvar: Sara Asplund, (sarza1), Sjukhusfysiker

Godkänd av: Anders Kullbratt, (andku), Sjukhusdirektör bitr

Dokument-ID: NU10193-390712850-10

Version: 5.0

Giltig från: 2024-11-19

Giltig till: 2026-11-19